

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censbris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 6. Vtrum matrimonium fidelium nondum consummatum, aliquando
solui poßit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

D V B I V M VI.

Vtrum matrimonium fidelium nondum consummatum, aliquando solui posse?

98
Sententia
affirmans
est de fide.

R Espondeo & Dico Primo: Matrimonium fidelium nondum consummatum solui potest per professionem alterius coniugis in Religione approbata, quamvis alter repugnet. Est fide tenetum. Patet ex Concil. Trid. l. 2. c. 6. Si quis dixerit, matrimonium ratum, non consummatum, per solem Religionis professionem alterius coniugum non dirimi, anathema sit. Est contra haereticos huius temporis, & Erafum, qui in Paraphrasi cap. 7. i. ad Corinth. contrarium insinuat.

Canones.
Probatur Primo: Ex multis Canonibus antiquis, Cap. Ex publico, Cap. Ex parte tua, Alexandri III. Et Cap. Verum, Innocentij III. de Conuersione coniugatarum, & Cap. Desponsatam 27. q. 2. Eusebij, quibus locis id apertissime definitur.

Exempla Sanctorum.
Probatur Secundum: Exemplis Sanctorum, qui ante matrimonij consummationem coniuges seu sponsos suos reliquerunt, statum Religionis amplectentes. Sic fecit Thecla hortatu B. Pauli, teste Epiphanius haereti 78. Sic Macharius teste Hieronymo in eius vita. Sic Alexius teste Simeone Metaphraste. Sic duo milites prope Trewiros, lecta vita B. Antonij, relicti sponsis suis ingressi sunt monasterium, teste D. Augustino lib. 8. Confess. cap. 6. Sic plures alii.

Ratio con-
gruenzia.
99
Soluuntur
objec-
tiones.
Duo requi-
sita ut ma-
trimonium
sit omnia
insolubile.

Congruentia esse potest Primo: Quia sicut vinculum matrimonij consummati, eo quod sit carnale, soluitur per mortem naturalem; ita par erat, vt vinculum matrimonij rati, necdū consummati, cum sit spiritale, vtpote solo consensu nascens, solui possit per mortem civilē; atqui profectio Religionis est mors civilis; nam per illam amisit homo omnia iura ciuilia. Ita Durandus dist. 27. q. 2. Secundum: Nam rationi consentaneum est, vt liceat ad statum perfectionis transire, quando id sine vlla alterius iniuria fieri potest: atqui in matrimonio rato, necdū consummato, id fieri potest sine cuiusquam iniuria est: ergo &c.

Dices Primo: Hoc matrimonium est verum Sacramentū, significans Christi & Ecclesie unitiōnem: ergo est omnino insolubile. Patet consequētia: quia D. Augustinus passim hanc rationem insolubilitatis adferre solet.

Respondeo: Quādo matrimonium dicitur esse omnino insolubile, eo quod sit Sacramentum, intelligendum est de matrimonio consummato; hoc enim, dum Sacramentum est, nullo casu solui potest, nisi per mortem naturalem; vt infra. Itaque ut omnimodū sit insolubile, duo requiruntur. Primum, Ut sit Consummatum. Secundum, Ut sit Sacramentum. Quod si non sit consummatū, potest solui per statum perfectionis, & fortassis etiā alio modo. Si autem non sit Sacramentū, potest solui causa Religionis, quamvis sit consummatum.

Dices Secundum: Coniux post contractum non habet amplius sui corporis potestatem: ergo non potest illud alio transferre contra coniugis voluntatem.

Respondeo: Per contractum traditur potestas corporis vtrō citroque, salvo iure diuinitus concessa, vel saltē dispensatione Apostolica; quo post initium coniugium, ante consummationem, potest vterque statum perfectionis eligere.

D V B I V M VII.

Quo Iure matrimonium ratum soluantur
per professionem?

168
Solutio
iure Eccles
iasticis.

R Espondeo: Omissis sententijs, probabilius videtur non solui Iure naturali, vel Iure diuino positivo, sed Apostolico seu Ecclesiastico. Ita Michael Medina lib. 4. De continentia sacrorum hominū c. 41. & 43. & alijs locis eiusdem Operis;

Probatur Primo: Quia si Iure naturali, vel diuino id fieret, etiam solueretur hoc matrimonium professione Religionis non approbatæ: quod tamē falsum esse patet tum ex vsu Ecclesie, tum ex communis Doctrorum sententia. Maior probatur: quia Religio approbata, & non approbata non differunt Iure diuino, vel naturali: ergo quod Iure diuino vel naturali operatur Religio approbata, etiam operatur non approbata.

Probatur Secundum: Professio Religionis soluit matrimonium ratum, quatenus est professio solemnis; vt omnes fatentur: atqui solemnitas professio nis est ex constitutione Ecclesie; vt patet ex Bonifacio VIII. Capitulo vii. De voto & voti redditione, n. 6. & ex constitutione Gregorij XIII. quæ incipit, Ascendite Domine: ergo, quod professio soluat matrimonium, est ex constitutione Ecclesie.

Probatur Tertiū: Ius naturale & diuum non possunt per Ecclesiam mutari: atqui Ius illud, quo professio Religionis irritat matrimonium, est mutatum per Ecclesiam: ergo non est Ius naturale vel diuum. Minor probatur, quia Ecclesia constituit, vt sola professio Religionis approbatæ matrimonium irraret, cum tamē olim etiam professio Religionis non approbatæ irraret. Nam approbatio illa primū caput esse necessaria circa annum Domini millesimum ducentesimum decimum quintum, quando magnum Conciliū Lateranense statuit, vt nulla Religio institueretur, nisi cum Sedis Apostolicae approbatione; vt patet Capitulo Nenima, de Religiosis dominibus: & tamen antea professio soluebat matrimonium; vt patet ex Capitulo Verum, de Conuersione coniugatorum, & ex exemplis allatis.

Aduerendum autem, hoc Ius esse validè antiquum, & videri ex Apostolica traditione descendere. Nam non invenitur eius auctor. Nonnulla tamen in eo facta est variatio, vt dictum est.

D V B I V M VIII.

Vtrum matrimonium ratu posse in aliquo alio
casu solui per Ecclesie dispensationem?

R Espondeo: Posse, modo legitima causa subsit, 107
quidquid dicat Sotus, & multi alii. Posse, ve-
Probatur Primo: Quia est communis sententia tior senten-
Canonistarum; vt docet Nauar. c. 22. n. 21. Idem tia est.
tenet Cajetanus Opus. 28. Silvester V. Diuortium
q. 4. & plerique Doctores hac tempestate: quamvis ante annos LX. communior sententia Theologorum fuerit contraria.

Probatur Secundum: Quia Pontifices sēpē ob causas grauissimas in eo dispensarunt; vt referunt Antoninus 3. parte tit. 1. c. 21. §. 3. de Martino V. & Eugenio IV. & Nauarrus suprà de Paulo III. & Pio V. Non est autem credibile in re tanti momenti eos errasse: saltem nemo id nisi temere dixerit.

H h h ij

Probatus